

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **EMBA TRADE s.r.o.**, se sídlem Dvorská 232/3, Hradec Králové, zast. Mgr. Jakubem Šotníkem, advokátem se sídlem Šikulova 190/17, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 12. 2021, č. j. 31 Af 1/2020 - 232, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2019, č. j. 52002/19/5300-21445-712211. Tímto rozhodnutím žalovaný částečně změnil

1. rozhodnutí Finančního úřadu pro Královehradecký kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 6. 2018, č. j. 1234578/18/2701-52521-609600 – dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) za zdaňovací období září 2014;
2. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 6. 2018, č. j. 1234585/18/2701-52521-609600 – dodatečný platební výměr na DPH za zdaňovací období říjen 2014;
3. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 6. 2018, č. j. 1234604/18/2701-52521-609600 – dodatečný platební výměr na DPH za zdaňovací období listopad 2014;
4. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 6. 6. 2018, č. j. 1234608/18/2701-52521-609600 – dodatečný platební výměr na DPH za zdaňovací období prosinec 2014.

Žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatelka prokázala splnění podmínek pro vznik nároku na odpočet DPH, avšak uzavřel, že stěžovatelka se účastnila podvodného jednání, proto jí nárok na odpočet DPH odepřel. Stěžovatelce tak v důsledku rozhodnutí žalovaného vznikla povinnost zaplatit DPH v celkové výši 18 202 269 Kč a penále ve výši 3 640 452 Kč.

[2] Dne 9. 2. 2022 požádala stěžovatelka o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] V tomto návrhu stěžovatelka uvedla, že se od počátku své existence (od roku 2010) zabývá maloobchodním a internetovým prodejem textilního zboží, bytových doplňků a dalšího zboží koncovým spotřebitelům. Zboží nakupuje zejm. od tuzemských dodavatelů, prodávané

zboží však pochází z asijských zemí, zejm. z Číny. Převládající část tržeb realizuje v období Vánoc. V současné době (ke dni 31. 1. 2022) evidovala na svých účtech částku ve výši cca 840 tisíc, v hotovosti pak částku cca 70 tisíc. K dispozici tak má finanční prostředky v celkové výši cca 910 tisíc. Zdůraznila, že zaměstnává tři osoby na hlavní pracovní poměr, přičemž má závazky také vůči svým dodavatelům, dalším státním institucím, vznikají jí náklady na provoz e-shopu, nájmy a pohonné hmoty. Jelikož byl světový obchod v důsledku pandemie covidu-19 s Čínou značně omezen, musela stěžovatelka dle svých tvrzení omezit i svou ekonomickou činnost (zásilky se zpožďovaly a omezila se letecká i námořní doprava). Zdůraznila, že v důsledku napadeného rozhodnutí jí vznikla povinnost zaplatit vysokou daň (cca 18 mil. Kč), penále (3,6 mil. Kč) a také úrok z prodlení (cca 17 mil. Kč). Splněním těchto povinností by se tak nepochybně ocitla v úpadku, v čemž spatřuje nepoměrně větší újmu, než jaká by přiznáním odkladného účinku vznikla jiným osobám.

[4] Stěžovatelka také zdůraznila, že rovněž krajský soud přiznal podané žalobě odkladný účinek – k tomu odkázala na usnesení krajského soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 31 Af 1/2020 - 85. Svá tvrzení o hrozící újmě pak doložila zejm. výkazy zisku a ztrát ke dni 30. 11. 2020 a ke dni 31. 12. 2021, rozvahou ke dni 31. 12. 2021, přehledem stavu svých bankovních účtů ke dni 31. 1. 2022 a stavem pokladem ke dni 31. 1. 2022.

[5] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že nemá v úmyslu zlehčovat ekonomickou činnost stěžovatelky, z návrhu na přiznání odkladného účinku však dle žalovaného plyne, že stěžovatelka se snaží upřednostnit své další závazky na úkor stanovené daňové povinnosti. Obtíže spojené s placením daňové povinnosti nepostačují k tomu, aby byl kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, jde o přímý důsledek pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Ke zmírnění negativních dopadů placení daně zakotvuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), jiné instituty, které není možné odkladným účinkem nahrazovat; žalovaný odkázal na možnost posečkání úhrady daně, popř. rozložení úhrady daně na splátky (§ 156 daňového řádu). Tvrzení o dopadů pandemie covidu-19 jsou dle žalovaného pouze v teoretické rovině, neboť stěžovatelka tím nijak nekonkretizuje, jak dopady pandemie souvisí s tvrzenou nemožností úhrady daňové povinnosti, která se nadto týká zdaňovacích období roku 2014 (splatnost daně nastala dle žalovaného 2. 1. 2020). Za hypotetické považuje žalovaný také tvrzení o možném úpadku stěžovatelky. Závěrem proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti zamítl.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Břemeno tvrzení i břemeno důkazní ohledně prokázání splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku, nese v dané věci stěžovatelka. Hrozbu nepoměrně větší újmy musí

pokračování

stěžovatelka dostatečně určitě tvrdit a rovněž náležitě doložit. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelka dostatečným způsobem v posuzované věci tvrdila a prokázala vznik újmy, která by jí mohla vzniknout v případě, že by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl a byla-li by v řízení o kasační stížnosti úspěšná. Za podstatné pak Nejvyšší správní soud považuje, že stěžovatelka svá tvrzení o stavu svých účtů a stavu pokladen doložila.

[11] Z doložených podkladů tedy vyplývá, že stěžovatelka v současné době disponuje částkou menší než 1 mil. Kč; z této částky pak musí hradit náklady na zaměstnance (dle svých tvrzení zaměstnává na hlavní pracovní poměr tři osoby), ale také další závazky, nájmy a pohonné hmoty. Tvrzení o tom, že by se stěžovatelka v důsledku nepřiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti mohla ocitnout v úpadku, nepovažuje Nejvyšší správní soud s ohledem na výši sporné daňové povinnosti za ryze hypotetické. S přihlédnutím ke skutečnosti, že již krajský soud přiznal podané žalobě odkladný účinek (k tomu srov. usnesení krajského soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 31 Af 1/2020 - 85), považuje Nejvyšší správní soud za účelné přiznat odkladný účinek také podané kasační stížnosti. Byla-li by stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti úspěšná, byl by tento její úspěch za situace, kdy by se v důsledku výkonu rozhodnutí žalovaného ocitla v úpadku, skutečně pouze teoretický. Těmto následkům by pak v celém rozsahu nemusela předejít ani žalovaným zdůrazňovaná možnost posečkání s úhradou daně, příp. rozložení úhrady daně na splátky. Podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatelky proto považuje Nejvyšší správní soud za splněnou.

[12] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem za pomoci testu proporcionality, jak již Nejvyšší správní soud vyjádřil dříve v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, č. 3169/2015 Sb. NSS, tj. vážít intenzitu hrozícího zásahu do práv svědčících stěžovatelce s intenzitou narušení veřejného zájmu.

[13] V daném případě Nejvyšší správní soud neshledal, že by nad újmu hrozící stěžovatelce převažovalo případné narušení veřejného zájmu. Žalovaný ostatně ve vyjádření ke kasační stížnosti neuvedl obavu z toho, že by se v důsledku přiznání odkladného účinku stala daňová povinnost stěžovatelky nedobytnou.

[14] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Jelikož krajský soud usnesením ze dne 31. 1. 2020, č. j. 31 Af 1/2020 - 85, přiznal odkladný účinek již podané žalobě, postačí v tomto případě ve výroku tohoto usnesení pouze uvést, že kasační stížnosti se odkladný účinek přiznává, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby podané proti rozhodnutí žalovaného.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. března 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu